

mo de Musculorum motu *κόνδυλος* appellat, depressum ossis capitulum, quando *κεφαλὴ* seu caput *κεφάλῃ* seu acetabulo, profundo uel seu alto sinui cōfert; *κόνδυλος* uerò, seu depressum minimeq; extuberans & planum capitulum, *γλῶν*, quam sinum esse dicimus, adeò leuiter in ossis caelatum, ut an sinus, an capitulum sit, diiudicare uix possis. Atque in hunc modum à primis dissectionis professoribus *κόνδυλος* nomen proculdubio institutum fuit. quamuis interim facile curauero, ne hoc nomen quicquam obscuritatis alibi in nostra oratione pariat, quum non minus promptum fuerit, obscure & leuiter extuberans capitulum, aut internum externum uel femoris caput iuxta genu dicere, quàm ambigua uoce condylum, uel nodum, uel quippiam simile sermone inferere. Ac proinde etiam in cuiusque ossis descriptione perpetuò illud nomen nobis constituemus, à quo postmodum in musculorum, uenarum, articularum, & reliquarum corporis partium enarratione nunquam discedemus. *Τραχήλος* & *αὐχένια*, Latini collum & ceruicem nuncupant, his uocibus ossis partem quæ collo nostro respondet significantes. Collum nanque & ceruix tenues ossium sunt processus, quorum extremum crassius redditum in ossis caput finitur. Huiusmodi ceruices nullibi perinde conspiciuntur ac in femore, iuxta elastissimum ipsius caput coxendicis ossi inarticulatum. Dein in maxilla inferiori adeò insignis ceruix se offert, ut & caput inferioris maxillæ ceruicis nomine ab Anatomicis subinde donatum sciamus. Quinetiam in talo quoque ceruix apparet, ante orbiculatum ipsius caput conspiciua, quod nauiformi ossi inarticulatur. Ad hæc, pedij & postbrachialis ossa, quæ digitis coarctantur, ceruices ostendunt. In reliquis autem ossibus illæ non æquè manifestò conspiciuntur, Cæterum aliquando non modò tenuiores ossium partes in capita extuberantes, ceruices dicuntur, quinetiā & tenues processus ita uocamus, qui latiores redditum sinum constituunt cui aliud os coarctatur. Quod si in aliquo ossis conspiciatur, sanè in scapula est manifestissimum, cuius artior pars ante sinum cui humerus inarticulatur posita, ceruicis quoque nomen ab Anatomis professoribus obtinuit. *κόνδυλος* & *κεφαλή*, ac dein *ἐφύλακτος*, Latini in ossium descriptio ne (nulla nanque nobis modò mensurarum est ratio) acetabulum & acceptabulum, & uulgo pyxidem, & interdum buccellam uocant: his nominibus sinus indicantes, qui altius profundius uel descendunt, excavanturq; ac ossium capita excipiunt. Obseruantur autem eiusmodi sinus seu acetabula, in coxendicis ossis, ubi femoris caput admittitur: dein & in ossis cymba referente, in quem tali caput ingreditur. Neq; sanè in corpore alij sinus, quibus ossiū capita inarticulantur, illis duobus profundiores existunt. Verum arbitror à primis dissectionis professoribus, nō solum in signiter profundos sinus eo nomine appellatos esse, sed omnē sinum alterius ossis caput excipientem, modò quicquid illum primo intuitu sinum esse attestaretur. *γλῶν* autem ab ocularis sinus (quantum coniecto) forma sinus dicitur, qui leuiter & superficiei tenus tantū cauius est: ac talis occurrit, ut ignores num aliud os admittat, aut aliud os subeat, nihil secus quam si duo plani læuigatiq; asseres inuicem imponentur. Atque sic *γλῶν* depressio responderet capiti, quod omnium primum *κόνδυλος* nuncupatum esse arbitror. Tales sinus habentur in tarsi ossibus, quæ pedij ossa ipsis coarctantur. Item ossis cymbam referētis sedes, quibus id tarsi ossa excipit, huiusmodi quoque sunt: ut & brachialis ossium nonnulla, quibus postbrachialis ossa articulantur. Præterea in prima ceruicis uertebra, ubi hæc depressa secundæ uertebra capitula admittit. Verum hæc non ita dico, quasi inhibere uelim, sinus quosdam (qui & si manifesti sinus formam præferant, tamen non admodū profundè insinuantur) etiam *γλῶν* appellari. Nollē enim contentiose rixari, num tibiæ ossis sinus quibus inferiora femoris capita insident, *κεφάλῃ* aut *γλῶν* nomen mereatur. Attamen si articulationis species diligenter discusserimus, meritissimo *κεφάλῃ* uocabimus apparentem sinum, *γλῶν* uerò sinum adeò obscurum, ut ambigamus an uerè sinuum numero ueniat adscribendus. Quamobrem autem sinus nunc leuiter, nunc profundè à rerum Opifice insculpantur, sequenti Capite, quod ossium commissurarum differētiās explicabit, ostendemus: quando quidem articulationis gratia tam sinus quam capita formantur. Hic autem suffecerit nomina duntaxat declarasse: & si cui interim uisum fuerit, licebit & sinuum differētiās hīc quoq; sermone obiter adijcere. Quippe præterquam quod alij altè, alij uerò in superficie tantum inciduntur, alij rotundi orbicularesq; sunt, ut coxendicis ossis sinus femoris caput excipiēs, & digitorum ossium sinus, quibus postbrachialis ossa inarticulantur. Alij autē oblongi sunt, ut radij sinus brachiali admittens: & primæ uertebra sinus, qui occipitis ossis capitula excipiunt: & maxillæ superioris sinus, admittendæ inferiori maxillæ parati, in horum quoque sinuum numero reponuntur. Alij gemini sunt, ut tibiæ ossis sinus, quibus inferiora femoris capita committuntur: dein digitorum ossium sinus plerique gemini quoque censentur. Alij trochleis rotulisq; respondent, ut humeri sinus ulnam admittens. Alij C referunt, ut sinus ulnæ, quem humerus ingreditur. Cæterum ut sinus & capita articulo-

rum

rum gratia cōstituuntur, ita quoque & *ἵνους*, *ἀφύκτους*, *ἀμειβόμενους*, quæ Latini nuncupantur. Sunt autem processus ad sinuum orbem instar labrorum profunditatem augentes. Hi tamen in omnibus articulis ferè & ossium cōsunt, euidentissimè tamen ipsorum naturam in profundissimis sinibus ostendunt. In coxendicis ossis sinu, cui femur inarticulatur, altissima maximeq; prompercia, ut sinum impensius cauum redderent, femorisq; luxationem acceperunt. Quò minus enim ossa promptè luxentur, supercilia in primis conducuntur sinus quidam sunt, qui basim firmamentiq; ritu, ultra quàm animanti haudquaquam sinunt. In anteriori enim humeri sede, & in posteriori si-
 los ulnæ processus excipiens. Anterior nanque sinus priorem ulnæ admittens, do cubitus extremè flectitur: posterior autem sinum posterior ulnæ pro-
 sionibus ingreditur. Quoniam itaque posterior sinus in anteriorem non
 ultra quàm expedit haudquaquam moueri sinunt. Si enim essent perui-
 obuiam irent, cubitum æquè in acutum angulū extenderemus, atque mo-
 itaque primi dissectionum professores, hos sinus *καλυπτῶν* uocant: quam
 huiusmodi tantū sinus ita appellantur, uerum etiam reliqui, in quos tuber-
 insidunt. Vlnæ nanq; sinum C modo exculpatum, & quem humeri orbi-
 cupauit, quemadmodum alij totum cubiti cum brachio articulum. Illi qui
 narrabam sinus, id priuatim sibi uendicant, quod soli ferè omnium sinuum alij
 in articularum motibus excipientiū, ij cartilagine uix incruentur: quemad-
 modum sinus, articulandis ossibus non parati, sed solum in hoc incisi ut li-
 in ipsis ualidius aptiori sede inserantur, & interdū quoque aliqua ex ij sed-
 dius ducit. Cuiusmodi sinus in interno latere magni externiq; processus
 & in talo & calce, in medio duorum articulariū, quibus hæc ossa inuicem
 omnia, (quemadmodū & sinus, quibus tendines uehuntur, atque ne sua
 tur, quales in externa radij sede iuxta brachiale occurrunt) in priuatis ossi-
 magis erunt obuia: & si aliud quodpiam nomen, quo in ossium descriptio-
 prætermiserim, id sequentibus Capitibus recensebo. Vereor enim ne ista
 ante ossis cuiusque enarrationem prolixitas, ab Anatomis studio ali-
 dum deterreat, isq; non mediocri dispendio aliud perquirat compendium
 nus Galeni librorum occasione, quam quæ subsecutur ossium descriptio-
 modum nomina prælibare operæ precium fuit.

DE OSSIVM INTER SE ST

tura & contextu. Caput IIII.

s s A humani corporis instar unius continuiq; ossium
 statuæ modo, effingi nequierunt. Nam & si ita quic-
 iniurijs minus foret obnoxia, & ipsius ossa firmiore
 tur, neque luxari, neque excidere ac distorqueri possent
 motu (qui animali maxime, si quid aliud, proprius
 destitui debuit: & quum motus citra ossium diuissi-
 haud perficiatur, hominem è multis ossibus fabrefic-
 xit. Quinetiam ossa inuicem componuntur non solum motus gratia, sed
 ris transitu occasione, aut securitatis, seu noxijs ferendis pertinaciæ causa,
 tatis nomine. Propter motum quidem digitorum ossa inuicem committuntur
 radius cum humero, & humerus cum scapula, & femur cum tibia, præter
 ros ossium connexus. Transpirationis uerò seu transitu alicuius corporis
 pitis efformari, tunc dicam, quando has fuliginosa cerebri recrementa tran-
 rebri membranæ fibræ uiam præbere docebo, ex quibus membrana calu-
 flatur. Pariter quoque & in capitis futurarū sermone (ne longius exempla
 non uno ossis, sed pluribus efformari audies, ne fortè hæc quapiam ex par-
 tur, uitiumq; ueluti in fictilem ollam longius quàm ad ossis circumscriptionem
 ut ipsum unà cum ossis ad futuram terminetur. Ad hæc, propter partium
 ossa utcumque mollia duris temporum ossibus committi, in eorum ossium
 mone intelliges. Omnia igitur ossa inter se cōtigua sunt, & neque os ullum
 ab v imagine *κεφαλῃ* nuncupatur, & si quod in cordis basi consistit) seorsum
 aut pars continui est, aut aliud os cōtingit, ac alteri adnectitur: adeò ut sagi-